

ΙΔΡΥΜΑ ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
ANDREAS PAPANDREOU FOUNDATION
PEIRAIOS 83 & SALAMINOS, 10553 ATHENS, GREECE
TEL. +30-210-3220880, +30-210-3220079 FAX +30-210-3314988
www.iap.gr

ΕΚΘΕΣΗ

Για τις εργασίες της ημερίδας που διοργανώθηκε στην Αθήνα στις 31 Μαρτίου 2006 με θέμα: «Το πρόβλημα των Ναρκωτικών στα Βαλκάνια και η Συμβολή των Βαλκανικών Χωρών και της Διεθνούς Κοινότητας στην Αντιμετώπισή του»

Στις 31 Μαρτίου 2006 έλαβε χώρα στην Αθήνα ημερίδα την οποία διοργάνωσε το Ίδρυμα Ανδρέας Παπανδρέου υπό την αιγίδα του Γραφείου Συντονιστού Διαβαλκανικής Συνεργασίας και Συμφώνου Σταθερότητας ΝΑ Ευρώπης (SEECF), με θέμα «Το πρόβλημα των Ναρκωτικών στα Βαλκάνια και η Συμβολή των Βαλκανικών Χωρών και της Διεθνούς Κοινότητας στην Αντιμετώπισή του».

Στόχος της ημερίδας ήταν να καταγραφούν οι δράσεις των αρμόδιων φορέων των χωρών των Βαλκανίων, των ενδιαφερόμενων χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και να εξετασθούν οι μελλοντικές προοπτικές συντονισμού και συνεργασίας των δράσεων αυτών των φορέων για την αντιμετώπιση του φαινομένου των ναρκωτικών στην περιοχή των Βαλκανίων. Η διοργάνωση της ημερίδας συνέπεσε με την άσκηση της προεδρίας της Διαδικασίας Συνεργασίας των χωρών της Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης (South East European Cooperation Process/SEECF) από την Ελλάδα. Προτάθηκε να υποβληθεί η παρούσα έκθεση στα αρμόδια όργανα της Διαδικασίας Συνεργασίας των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και να ζητηθεί να εξετασθούν οι δυνατότητες ένταξης του θέματος των ναρκωτικών στις προτεραιότητές της.

Τονίστηκε ότι τα συμπεράσματα της συνόδου κορυφής Ε.Ε.- Δυτικών Βαλκανίων (19-21/6/2003) στη Θεσσαλονίκη, όπου επαναβεβαιώθηκε ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός των χωρών της περιοχής και ιδιαίτερα το «σχέδιο δράσης κατά των ναρκωτικών μεταξύ της Ε.Ε. των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και των υποψήφιων χωρών» το οποίο εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2003, αποτελούν τα κύρια

σημεία αναφοράς στη βάση των οποίων λαμβάνει χώρα η συζήτηση για τα ναρκωτικά σ' αυτή την ημερίδα. Διαπιστώθηκε ότι το σχέδιο δράσης μεταξύ της Ε.Ε. και των χωρών των Βαλκανίων δεν έχει λάβει ακόμη συγκεκριμένη μορφή και ότι είναι αναγκαία η υλοποίησή του. Ιδέες και προτάσεις οι οποίες εκφράστηκαν κατά τη συνάντηση ελπίζεται ν' αποτελέσουν αφορμή για την ανάληψη συγκεκριμένων πρωτοβουλιών.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδος πρέσβης κ. Μιχαήλ Χρηστίδης εξέφρασε την ευαρέσκειά του για το γεγονός ότι η συνάντηση έχει τεθεί υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών, επειδή η διακίνηση ναρκωτικών και η οργανωμένη εγκληματικότητα αποτελούν για την Ελληνική προεδρία της Διαδικασίας Συνεργασίας των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης θέμα μείζονος σημασίας που εντάσσεται στις προτεραιότητές της. Η Ελληνική Προεδρία, η οποία λήγει στο τέλος Μαΐου και στη συνέχεια αναλαμβάνει η Κροατία, ασχολήθηκε εκτεταμένα με θέματα που απασχολούν την περιοχή. Τα ναρκωτικά είναι αναμφισβήτητα ένα από τα σημαντικά θέματα.

Στις εργασίες της ημερίδας συμμετείχαν ο κ. Hervé Bougé εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Διεύθυνση Διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα «Καταπολέμηση του Οργανωμένου Εγκλήματος και της Διακίνησης Ναρκωτικών: Οι δράσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στα Δυτικά Βαλκάνια», ο κ. Bernard Frahi εκ μέρους του Γραφείου του Ο.Η.Ε. κατά των Ναρκωτικών και του εγκλήματος (UNODC) ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα «Τα Βαλκάνια και το Γραφείο του Ο.Η.Ε. κατά των Ναρκωτικών και του Εγκλήματος. Δράσεις και προοπτικές συνεργασίας στην περιοχή των Βαλκανίων, το Σύμφωνο των Παρισίων». Ο κ. Alexis Goosdeel, προϊστάμενος του τμήματος Reitox και Διεθνούς Συνεργασίας του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα Ναρκωτικά (EMCCDA), ο οποίος εισηγήθηκε το θέμα: «Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας και η μελλοντική συνεργασία του με τις χώρες των Βαλκανίων».

Από τις χώρες των Βαλκανίων συμμετείχαν εκπρόσωποι από την Κροατία, την Αλβανία, τη Βουλγαρία, την Βοσνία Ερζεγοβίνη, την Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και τη Ρουμανία, από τις χώρες της Ε.Ε. συμμετείχαν εκπρόσωποι από τη Ουγγαρία και την Ιταλία. Εκ μέρους της Ελλάδας συμμετείχαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εξωτερικών (Διεύθυνση Χωρών Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης, Διεύθυνση Ο.Η.Ε. και Διεθνών Ειδικευμένων Οργανισμών, Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ), το Γραφείο του Συντονιστού Διαβαλκανικής Συνεργασίας και Συμφώνου Σταθερότητας

ΝΑ Ευρώπης), του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης (Δ/ση Ναρκωτικών) και του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, (Δ/ση Τελωνείων), ο Πρόεδρος του Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών(ΟΚΑΝΑ) κ. Χρήστος Γιαννάκης, ο Εθνικός Συντονιστής για τα Ναρκωτικά κ. Κων/νος Μπάλλας, η Διευθύντρια του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά κα Μ. Τερζίδου, ο Δ/ντής του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.) κ. Χ. Πουλόπουλος, ο Πρόεδρος της Διακομματικής Επιτροπής Ναρκωτικών της Βουλής κ. Κων/νος Κιλτίδης, η Επίκουρος Καθηγήτρια Ψυχιατρικής κα Μένη Μαλλιώραη, ο κ. Δημ. Χαλκιώτης, Διευθυντής του Ιδρύματος «Ανδρέας Παπανδρέου» και ο Martin Jelsma, συντονιστής του προγράμματος «Ναρκωτικά και Δημοκρατία» (Drugs and Democracy) του Διεθνικού Ινστιτούτου (Transnational Institute) στο Άμστερνταμ. Τις εργασίες της ημερίδας συντόνισε ο κ. Αθ. Αποστόλου, Σύμβουλος για θέματα Πολιτικής Ναρκωτικών.

Το πρόγραμμα αποτελούνταν από δύο ενότητες. Στο πρώτο μέρος παρουσιάστηκαν τρεις ενημερωτικές εισηγήσεις εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Γραφείου του Ο.Η.Ε. κατά των Ναρκωτικών και του Εγκλήματος (UNODC) και του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα Ναρκωτικά (EMCDDA). Στο δεύτερο μέρος οι συμμετέχοντες αναφέρθηκαν σε πρωτοβουλίες του φορέα που εκπροσωπούσαν και σε προτάσεις μελλοντικών σχεδίων και της περιφερειακής συνεργασίας.

Από τον εκπρόσωπο της Ε.Ε., κ. Hervé Bougé, επισημάνθηκε ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει αναπτύξει προς το παρόν στην περιοχή των Βαλκανίων συγκεκριμένες δραστηριότητες στον τομέα των ναρκωτικών. Υπάρχουν ορισμένες πρωτοβουλίες σε εθνικό επίπεδο, αλλά δεν υπάρχει ολοκληρωμένο πρόγραμμα για τα ναρκωτικά στην περιοχή. Ένας από τους λόγους έχει σχέση με την ακολουθούμενη εκ μέρους της επιτροπής στρατηγική. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θέτει σαν πρώτη προτεραιότητα τη δημιουργία ικανοτήτων στις ενδιαφερόμενες χώρες να μπορούν να προγραμματίζουν και να υλοποιούν από μόνες τους προγράμματα στον τομέα των ναρκωτικών. Αυτό εξασφαλίζει τη συνέχεια, τον μακρόχρονο σχεδιασμό και το γεγονός ότι τα προγράμματα είναι πρωτοβουλίες των ίδιων των ενδιαφερόμενων χωρών (ownership). Τα ναρκωτικά σαν θέμα δεν αγνοούνται. Αντίθετα η δημιουργία ικανοτήτων (capacity building) και ιδίως η δημιουργία ισχυρών θεσμικών δομών (institutional building) είναι προϋπόθεση για το σχεδιασμό και την υλοποίηση δραστηριοτήτων. Σ' αυτά τα πλαίσια έχουν ήδη αναπτυχθεί δραστηριότητες σε δύο κυρίως τομείς. Πρώτον στις διδυμοποιήσεις (twining) όπου μια χώρα της περιοχής των Βαλκανίων συμφωνεί με μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μια συγκεκριμένη συνεργασία με

ανταλλαγή εμπειρογνομώνων, με σεμινάρια κλπ. σε έναν ορισμένο τομέα. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή χρηματοδοτεί τέτοιες πρωτοβουλίες για ένα ή δύο χρόνια. Παράδειγμα διδυμοποίησης (twining) είναι ένα πρόγραμμα για τα ναρκωτικά στην Κροατία το οποίο θα χρηματοδοτηθεί στα πλαίσια του CARDS και θ' αρχίσει τον Μάιο του 2006. Η άλλη δυνατότητα ανάπτυξης δραστηριότητας είναι η λεγόμενη τεχνική βοήθεια (technical assistance). Αυτό γίνεται κατόπιν αιτήματος μιας χώρας. Οι δραστηριότητες σ' αυτή τη μορφή αφορούν συνήθως αιτήματα νομικής φύσης, όπου μέσω σεμιναρίων και εμπειρογνομώνων παρέχονται οι απαιτούμενες γνώσεις.

Τα πλέον πρόσφατα προγράμματα (υλοποίηση το 2006-2007) συνεργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και χωρών των Βαλκανίων αφορούν τρεις πρωτοβουλίες:

-Το πρόγραμμα βελτίωσης της Διεθνούς συνεργασίας για τις αστυνομικές και τελωνειακές αρχές στα πλαίσια του SECI (Southeast European Cooperative Initiative). Προοπτική είναι να συναφθεί συμφωνία συνεργασίας του SECI με την EUROPOL. Το SECI θα πρέπει να υποστηριχθεί σ' αυτή την προσπάθεια. Η σύναψη συμφωνίας συνεργασίας θα είναι ένα σημαντικό βήμα προόδου.

-Το πρόγραμμα διαμόρφωσης μιας Εθνικής πλατφόρμας συνεργασίας των διωκτικών δυνάμεων στις πέντε χώρες των Βαλκανίων Κροατία, Αλβανία, ΠΓΔΜ, Βοσνία-Ερζεγοβίνη και Σερβία-Μαυροβούνιο.

-Το πρόγραμμα παρακολούθησης (monitoring) και συλλογής στοιχείων σχετικά με τα ναρκωτικά, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο (EMCDDA) στη βάση κοινών δεικτών (common indicators).

-Υποστήριξη της πρωτοβουλίας της Αυστριακής Προεδρίας για την κατάρτιση σύμβασης αστυνομικής συνεργασίας στο πρότυπο της συμφωνίας Σένγκεν. Η σύμβαση αφορά έξι χώρες (Μολδαβία, Ρουμανία, Αλβανία, ΠΓΔΜ, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Σερβία-Μαυροβούνιο). Πρόκειται να υπογραφεί κατά την Υπουργική Διάσκεψη η οποία πρόκειται να διοργανωθεί στη Βιέννη στις 4 και 5 Μαΐου 2006. Η συμφωνία αποτελεί σημαντικό βήμα για την προώθηση της συνεργασίας των διωκτικών αρχών στην περιοχή των Βαλκανίων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα συμπαρασταθεί την όλη προσπάθεια και θα χρηματοδοτήσει την εφαρμογή της συμφωνίας στην πράξη.

Ο εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Νοτιοανατολικής Ευρώπης του Υπουργείου Εξωτερικών της Ελλάδας πρέσβης κ. Μιχαήλ Χρηστίδης τόνισε ότι από γενικότερη πολιτική άποψη, πρέπει να ομολογήσουμε ότι η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών έχει προσλάβει στην περιοχή ανησυχητικές διαστάσεις. Στη δεκαετία του '80 οι Βαλκανικές χώρες

αποτελούσαν διαμετακομιστικό κέντρο διοχέτευσης ναρκωτικών προς την Κεντρική και Δυτική Ευρώπη. Τώρα η περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης είναι τόσο διαμετακομιστικό κέντρο, όσο και χώρος προορισμού και προέλευσης ναρκωτικών. Παράλληλα παρουσιάζεται αύξηση του αριθμού των εξαρτημένων από ναρκωτικές ουσίες ατόμων, αύξηση της εγκληματικότητας και της εμπορίας ναρκωτικών. Η διασύνδεση μεταξύ οργανωμένων εγκληματικών ομάδων στη Νοτιοανατολική και τη Δυτική Ευρώπη είναι εμφανής. Πρόκειται για επέκταση της δραστηριότητας του οργανωμένου εγκλήματος στα Βαλκάνια που εκμεταλλεύτηκε την ευκαιρία της διαμάχης και της αναταραχής στην περιοχή. Το οδυνηρό για τις τοπικές κοινωνίες είναι ότι κατά τη μεταβατική περίοδο πολλές κοινωνικές ομάδες και ιδιαίτερα πολλοί νέοι και άνεργοι πολίτες έχουν, λόγω των συνθηκών, εμπλακεί σε παράνομες δραστηριότητες που σχετίζονται με τη διακίνηση και εμπορία ναρκωτικών. Οι ζημίες που απορρέουν απ' αυτή την κατάσταση για την κοινωνική δομή και τη συνοχή των χωρών των Βαλκανίων είναι αισθητές ακόμη και σήμερα και αποτελούν απειλή για τους πολίτες και την καθημερινή ασφάλεια. Γι αυτό οι χώρες της περιοχής προσπαθούν ν' αντιμετωπίσουν την κατάσταση τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο. Η πρόσφατη συνάντηση τον περασμένο Φεβρουάριο των υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών η οποία διοργανώθηκε από την Ελληνική Προεδρία της Διαδικασίας Συνεργασίας των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEECF) στο Λουτράκι της Αττικής ήταν μια σημαντική πρωτοβουλία κατά την οποία λήφθηκαν αποφάσεις για τη συνεργασία μεταξύ των χωρών της περιοχής, αλλά και άλλων σχετιζόμενων διεθνών οργανισμών. Η διεθνής συνεργασία και βοήθεια είναι, φυσικά, ευπρόσδεκτη τόσο από τα Ηνωμένα Έθνη όσο και από την Ευρωπαϊκή Ένωση, διότι παρ' όλο που οι χώρες της περιοχής συμβάλλουν κατά το δυνατόν στον αγώνα κατά των ναρκωτικών, οι οικονομικοί πόροι δεν επαρκούν για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος. Ο κ. Χρηστίδης επεσήμανε τέλος ότι στο θέμα των ναρκωτικών και της οργανωμένης εγκληματικότητας δίνεται ιδιαίτερη προσοχή σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. Είναι ένα ζήτημα το οποίο σαν πολίτες, σαν κοινωνία και σαν κράτη πρέπει να αντιμετωπίσουμε με ανοιχτό διάλογο και με τη διαμόρφωση μακρόχρονης στρατηγικής.

Στην εισήγησή του ο κ. Bernard Frahi, επεσήμανε ότι τα τελευταία 15 χρόνια οι Βαλκανικές Χώρες ξεπέρασαν την περίοδο των συγκρούσεων και κινούνται προς μια κατάσταση σταθερότητας. Αυτό αποτελεί θετικό σημάδι. Όμως η πορεία προς τη σταθερότητα και την ειρήνη δοκιμάζεται καθημερινά και απαιτεί από τις Κυβερνήσεις να εγγυηθούν την ανθρώπινη ασφάλεια και να καταπολεμήσουν αποτελεσματικά τις

προκλήσεις που δημιουργεί η διακίνηση ναρκωτικών, η οργανωμένη εγκληματικότητα και η διαφθορά. Η περιφέρεια των Βαλκανίων έχει γίνει – όπως ανέφερε ο εκπρόσωπος του Ο.Η.Ε. – ένα από τα κύρια κέντρα διακίνησης ηρωίνης και άλλων ναρκωτικών από το Αφγανιστάν προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Παράλληλα υπάρχει αύξηση της παράνομης διακίνησης προσώπων και του ξεπλύματος μαύρου χρήματος. Υπολογίζεται ότι 70% μέχρι 90% της ηρωίνης στην Ευρώπη διακινείται μέσω της Βαλκανικής οδού (Αφγανιστάν – Πακιστάν – Ιράν – Τουρκία – Βαλκανικές χώρες – Δυτική Ευρώπη). Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους και δείχνουν το μέγεθος της βλάβης που προκαλούν στα άτομα και τις κοινωνίες, αλλά και το μέγεθος της ευθύνης για την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Ο κ. Frahi περιέγραψε τις εξελίξεις σχετικά με την παραγωγή οπίου στο Αφγανιστάν. Μετά σημαντική μείωση της παραγωγής κατά τη διάρκεια διακυβέρνησης από τους Ταλιμπάν παρατηρείται αύξηση της παραγωγής. Σύμφωνα με μελέτη του Γραφείου του Ο.Η.Ε. κατά των Ναρκωτικών και του Εγκλήματος η καλλιεργήσιμη έκταση για όπιο στο Αφγανιστάν ανέρχονταν το 2002 σε 74.000 εκτάρια με δυνατότητα παραγωγής 3.400 μετρικών τόνων οπίου. Το 2003 το Αφγανιστάν παρήγαγε 3.600 μετρικούς τόνους, δηλαδή αύξηση κατά 6%. Στην τελευταία μελέτη του Γραφείου του Ο.Η.Ε. το 2005, υπολογίζεται ότι η καλλιεργήσιμη έκταση οπίου μειώθηκε κατά 21% από 131.000 εκτάρια το 2004 σε 104.000 εκτάρια το 2005. Όμως λόγω της απόδοσης των καλλιεργειών η συνολική παραγωγή οπίου μειώθηκε το 2005 μόνο κατά 2%. Για το 2006 οι ενδείξεις είναι ανησυχητικές. Οι Αφγανοί γεωργοί έχουν καλλιεργήσει εκτάσεις ίδιες ή και μεγαλύτερες από το 2005. Αναμένεται αύξηση της παραγωγής σε 13 από τις 32 περιφέρειες της χώρας.

Όσον αφορά τη διακίνηση ηρωίνης από το Αφγανιστάν ο κ. Frahi επεσήμανε ότι τρεις είναι οι κύριες οδοί διακίνησης μέσω των Βαλκανίων: μέσω Ρουμανίας, Σερβίας και της ΠΓΔΜ. Τα έσοδα από τη διακίνηση μέσω των Βαλκανικών οδών υπερβαίνουν τα δύο δισεκατομμύρια ευρώ. Οι κύριες χώρες προορισμού μέσω των Βαλκανικών οδών είναι από το 2002 η Γερμανία, η Αυστρία και η Δυτική Ευρώπη ευρύτερα. Η ηρωίνη εισάγεται κυρίως μέσω της Τουρκίας κρυμμένη σε τυποποιημένα εμπορευματοκιβώτια (containers) στο νότιο μέρος της περιοχής των Βαλκανίων. Ξεφορτώνεται σε ελεγχόμενες καταστάσεις και μεταφέρεται από την περιοχή των Βαλκανίων κρυμμένη σε άλλα μεταφορικά μέσα όπως ιδιωτικά αυτοκίνητα, ελαφρά εμπορικά οχήματα, λεωφορεία και ιδιώτες. Η παραδοσιακή Βαλκανική οδός Κωνσταντινούπολη–Σόφια–Βελιγράδι–Ζάγκρεμπ–Λουμπλιάνα έχει γίνει τώρα οδός διακίνησης νόμιμου

εμπορίου, επειδή είναι η πλέον σύντομη και με την πρόσφατη βελτίωση της υποδομής και η ταχύτερη και αποτελεσματικότερη για τους εμπόρους. Με τη νόμιμη μεταφορά προϊόντων γίνεται και παράνομη διακίνηση. Από τις εμπλεκόμενες χώρες απαιτείται επαγρύπνηση και βελτίωση των ελέγχων.

Από συγκριτικά στοιχεία προκύπτει ότι οι κατασχέσεις ηρωίνης στις χώρες της περιοχής μεταξύ 1995-1999 και 2000-2004, με εξαίρεση τη Ρουμανία, έχουν αυξηθεί σε όλες τις χώρες. Ιδιαίτερη αύξηση παρουσιάζουν οι κατασχέσεις στη Βουλγαρία. Από το 1999 μέχρι το 2002 υπήρξαν σημαντικές κατασχέσεις στις χώρες κατά μήκος των Βαλκανικών οδών σε λιμάνια της Μαύρης θάλασσας, της Μεσογείου και της Αδριατικής.

Σημαντική ήταν η αναφορά του κ. Frahi στην παραγωγή ηρωίνης στο Αφγανιστάν. Μέχρι το 2001 το ποσοστό παραγωγής οπίου και ηρωίνης ήταν σχεδόν το ίδιο. Από το 2001 εξάγεται περισσότερη ηρωίνη απ' ότι όπιο. Αυτό σημαίνει ότι χρειάζονται περισσότεροι από 10.000 τόνοι χημικών πρόδρομων ουσιών για την επεξεργασία οπίου σε ηρωίνη. Καμία από τις χημικές πρόδρομες ουσίες δεν παράγεται στο Αφγανιστάν. Η προμήθειά τους γίνεται νόμιμα στην Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Ασία και εκτρέπεται στη συνέχεια σε παράνομες αγορές. Προς το παρόν υπάρχει περιορισμένη πληροφόρηση (intelligence) ως προς τον τρόπο με τον οποίο οι πρόδρομες ουσίες διακινούνται στην περιοχή. Όμως ένα σημαντικό μέρος της εκτροπής των προδρόμων ουσιών λαμβάνει χώρα στην περιοχή των Βαλκανίων.

Το Γραφείο του Ο.Η.Ε. κατά των ναρκωτικών και του εγκλήματος, έχει αναπτύξει σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (το πρόγραμμα Phare), από το 1995 έναν κατάλογο δεικτών για τον έλεγχο ναρκωτικών με τον οποίο πρέπει να συμμορφωθούν όλες οι υποψήφιες χώρες. Το 1995, μετά τη συμφωνία του Dayton, το Γραφείο του Ο.Η.Ε. προσέφερε βοήθεια στη Βοσνία Ερζεγοβίνη και ανέπτυξε το 1998 τη στρατηγική για μια κοινή συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Γραφείου του Ο.Η.Ε. για ένα πρόγραμμα διασυνοριακής συνεργασίας. Το 2004 το Γραφείο του Ο.Η.Ε. (UNODC) επισημοποίησε και διεύρυνε το τμήμα των επί τόπου Επιχειρήσεων (Field Operations Unit) για την Νοτιοανατολική Ευρώπη με έδρα τη Σόφια (Βουλγαρία). Τα προγράμματα του Ο.Η.Ε. στα Βαλκάνια εστιάζονται στην δίωξη και καταστολή. Το πρόγραμμα TADOC για την «ενίσχυση της Τουρκικής Διεθνούς Ακαδημίας κατά των Ναρκωτικών και του Οργανωμένου Εγκλήματος» αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προγράμματα του Ο.Η.Ε. στην περιοχή.

Ο κ. Frahi αναφέρθηκε με συντομία στην πρωτοβουλία του «Συμφώνου των Παρισίων». Το «Σύμφωνο των Παρισίων» είναι αποτέλεσμα της Διάσκεψης των Υπουργών Εξωτερικών στο Παρίσι η οποία συγκλήθηκε τον Μάιο του 2003 με πρωτοβουλία του Υπουργείου Εξωτερικών της Γαλλίας. Το «Σύμφωνο των Παρισίων» αποτελείται από δύο σκέλη. Το ένα αφορά έναν «συμβουλευτικό μηχανισμό» που διευκολύνει συναντήσεις εμπειρογνομόνων με στόχο τον εντοπισμό και την υλοποίηση συγκεκριμένων μέτρων για την αναχαίτιση της αυξανόμενης διακίνησης ηρωίνης από το Αφγανιστάν. Μέχρι τώρα έχουν διοργανωθεί επτά «τρογγυλές τράπεζες» σε διάφορες περιοχές που σχετίζονται με τη διακίνηση ηρωίνης από το Αφγανιστάν. Το δεύτερο σκέλος αφορά την ανάπτυξη, δοκιμή, προώθηση και χρήση του «Αυτοματοποιημένου Μηχανισμού Βοήθειας Χορηγών» (Automated Donor Assistance Mechanism/ADAM), ενός συντονιστικού μηχανισμού τεχνικής βοήθειας βασισμένου στο διαδίκτυο (internet). Το ADAM παρέχει πληροφορίες για 300 προγράμματα καταπολέμησης (κυρίως καταστολή) των ναρκωτικών στο Πακιστάν, Ιράν, Κεντρική Ασία και Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Τέλος ο κ. Frahi ανέφερε ότι το Γραφείο του Ο.Η.Ε. κατά των Ναρκωτικών και του Εγκλήματος σχεδιάζει να αναλάβει τη διεξαγωγή μελέτης με θέμα: «Εγκλημα και Σταθερότητα στα Βαλκάνια και τις προσβαλλόμενες χώρες» (Crime and Stability in the Balkans and affected countries). Το πόρισμα θα είναι η τρίτη κατά σειρά αναλυτική μελέτη υψηλού επιπέδου για την αλληλεπίδραση του εγκλήματος και άλλων κοινωνικών δυναμικών σε ειδικές περιοχές του κόσμου. Θα περιλαμβάνει ανάλυση των κοινωνικών παραγόντων που κάνουν την περιοχή ιδιαίτερα ευάλωτη στο έγκλημα, συμπεριλαμβανομένων των δημογραφικών και οικονομικών παραγόντων επικινδυνότητας, καθώς και της ιστορίας των συγκρούσεων στην περιοχή η οποία είναι καθοριστική για την κατανόηση του εγκλήματος όπως αυτό εκδηλώνεται στα Βαλκάνια σήμερα. Αυτά τα στοιχεία θα συμπληρωθούν, φυσικά, με στατιστικές για το έγκλημα και την επισκόπηση των θυμάτων, στοιχεία τα οποία είναι και δείκτες του «συνηθισμένου εγκλήματος» (conventional crime) όπως: φόνοι, κλοπές, βιασμοί κλπ. Το αντικείμενο της μελέτης θα επικεντρωθεί στο κατά πόσο η αστάθεια στα Βαλκάνια είναι αιτία και αποτέλεσμα της βίας, του εγκλήματος, της διαφθοράς και της αδύναμης διακυβέρνησης και αντιστρόφως, με την έννοια ότι το έγκλημα αποτελεί αποσταθεροποιητικό παράγοντα. Ένα από τα χαρακτηριστικά της μελέτης θα είναι ο πρακτικός προσανατολισμός της. Ένα σχέδιο δράσης θ' ακολουθήσει τη μελέτη και θα ενδυναμώσει το υπάρχον πρόγραμμα στα Βαλκάνια. Το Γραφείο του Ο.Η.Ε. εργάζεται στην κατεύθυνση να

ενισχύσει το συντονισμό με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τη Διεθνή Τράπεζα, το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα του Ο.Η.Ε. (UNDP), την UNICEF, τον Διεθνή Οργανισμό για τη Μετανάστευση (IOM), τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (WHO), το Κέντρο SECI, το Σύμφωνο σταθερότητας, Interpol και Europol.

Παρόμοιο πόρισμα για το οργανωμένο και οικονομικό έγκλημα στην Νοτιοανατολική Ευρώπη έχει εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Παρά τις ομοιότητες οι δύο μελέτες διαφέρουν σαφώς ως προς το επίκεντρο του ενδιαφέροντος και ως προς το περιεχόμενο. Ουσιαστικά η μελέτη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι περιγραφική και επικεντρώνεται μόνο στην περιοχή των Βαλκανίων και όχι στην επίδραση που έχει η περιοχή στην Ευρώπη σαν σύνολο, καθώς και σε άλλες περιοχές του κόσμου. Το πόρισμα του Ο.Η.Ε. θα είναι συμπληρωματικό στη μελέτη της Ε.Ε. και θα καταδείξει την επίδραση του εγκλήματος και της διαφθοράς στη διακυβέρνηση και τη σταθερότητα και τη σχέση των πολιτών με το κράτος. Μετά τη δημοσίευση του πορίσματος το Γραφείο του Ο.Η.Ε. και οι οργανισμοί που θα συνεργασθούν στη μελέτη θα συγκαλέσουν μια Υπουργική συνάντηση στρογγυλής τραπέζης των εμπλεκόμενων και των ενδιαφερόμενων χωρών για να καταρτίσουν ένα Πρόγραμμα ή Σχέδιο Δράσης για τα Βαλκάνια.

Με αφορμή την εισήγηση του κ. Frahi, θίχτηκαν από τους συνέδρους δύο σημεία που σχετίζονται με τις πρόδρομες χημικές ουσίες και την παραγωγή ηρωίνης στο Αφγανιστάν. Η κα. Μαλλιώρα παρατήρησε ότι η προσέγγιση της παραγωγής ηρωίνης στο Αφγανιστάν είναι μονόδρομος αφού δεν θίγει ουσιαστικά το θέμα της προέλευσης και εισαγωγής στο Αφγανιστάν των πρόδρομων ουσιών. Θα μπορούσε κανείς να πει ότι η παραγωγή οπίου στο Αφγανιστάν θα ήταν άχρηστη αν δεν υπήρχαν οι πρόδρομες ουσίες. Κατά την άποψή της θα πρέπει να εξετάσουμε σοβαρά τις πολιτικές στις δυτικές χώρες και να επικεντρώσουμε την προσοχή μας και στον τομέα της καταπολέμησης της εκτροπής των πρόδρομων ουσιών, όπου μεγάλη ευθύνη φέρουν και οι Δυτικές χώρες. Ο κ. Κιλτίδης αναφέρθηκε στο ενδιαφέρον του Ελληνικού Κοινοβουλίου για την κατάσταση στο Αφγανιστάν και ανακοίνωσε ότι πρόκειται προσεχώς να κληθεί ο κ. Antonio Maria Costa, Δ/ντής του Γραφείου του Ο.Η.Ε. για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα στην Αθήνα να εξετάσει με την Ελληνική Κυβέρνηση τις δυνατότητες ουσιαστικότερης εμπλοκής της Ελλάδας στην καταπολέμηση της διακίνησης ηρωίνης και την καταπολέμηση της οργανωμένης εγκληματικότητας στην περιοχή. Ο κ. Κιλτίδης έθιξε επίσης την πρόταση η οποία έγινε από μη κυβερνητικό οργανισμό να δοθεί στο Αφγανιστάν άδεια παραγωγής ηρωίνης για νόμιμη χρήση στην ιατρική. Στο τελευταίο θέμα ο κ. Frahi απάντησε η πρόταση στην οποία

αναφέρθηκε ο κ. Κιλτίδης πρέπει να μελετηθεί με προσοχή επειδή αφ' ενός μεν η διαθέσιμη μορφίνη για ιατρικούς / θεραπευτικούς σκοπούς είναι επαρκής, εφ' ετέρου δε η υλοποίηση αυτής της πρότασης προϋποθέτει άρτιους μηχανισμούς ελέγχου της παραγωγής, πράγμα που δεν συμβαίνει αυτή τη στιγμή στο Αφγανιστάν. Στις χώρες που έχουν άδεια καλλιέργειας οπίου για την παραγωγή μορφίνης υπάρχουν ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου.

Ο κ. Alexis Goosdeel, αναφερόμενος στη δραστηριότητα του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (EMCDDA) στην περιοχή των Βαλκανίων, υπενθύμισε ότι υπάρχουν αυτή τη στιγμή 26 Εθνικά Εστιακά Σημεία ή Εθνικά Κέντρα Παρακολούθησης στην Ε.Ε. (ένα σε κάθε χώρα-μέλος και ένα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή). Όλα μαζί αποτελούν το δίκτυο Reitox, το οποίο είναι ο κύριος εταίρος του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου (EMCDDA) για τη συλλογή δεδομένων για τα ναρκωτικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Νορβηγία είναι κι αυτή μέλος του EMCDDA από το 2002. Εθνικά Εστιακά Σημεία έχουν ιδρυθεί και στη Βουλγαρία και την Ρουμανία και βρίσκονται στο στάδιο της ίδρυσης ή της περαιτέρω ενίσχυσής τους στην Κροατία και την Τουρκία.. Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο βασίζει τη συνεργασία του με τις χώρες της περιοχής των Βαλκανίων στη Στρατηγική της Ε.Ε. για τα ναρκωτικά 2006-2012 και στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της συνόδου της Θεσσαλονίκης για τις Βαλκανικές χώρες του Ιουνίου 2003. Σημαντική για το Παρατηρητήριο είναι η ανακοίνωση της επιτροπής τη σύνοδο της Θεσσαλονίκης (το Δεκέμβριο του 2003) όπου καθορίζονται οι τρόποι με τους οποίους θα υλοποιηθεί η συμμετοχή των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στις ευρωπαϊκές οργανωτικές δομές.

Για τις υποψήφιες χώρες της Ανατολικής Ευρώπης το πρόγραμμα Phare έπαιξε σημαντικό ρόλο, τόσο μέσω της απ' ευθείας υποστήριξης προς αυτές τις χώρες και μέσω των περιφερειακών δράσεων του Phare οι οποίες άρχισαν το 1991-1992 με το «Πρόγραμμα καταπολέμησης των Ναρκωτικών». Το πρόγραμμα Phare υποστηρίζει και την τεχνική συνεργασία μεταξύ του Παρατηρητηρίου (EMCDDA) και των υποψήφιων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Σήμερα χώρες όπως η Βουλγαρία και η Ρουμανία υποστηρίζονται μέσω του τρίτου Phare-EMCDDA προγράμματος τεχνικής βοήθειας . Τον Ιούνιο του 2006 ένα νέο πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας θ' αρχίσει με την Κροατία και την Τουρκία. Η Βουλγαρία, Ρουμανία και Τουρκία διαπραγματεύτηκαν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μια συμφωνία για να γίνουν μέλη του Παρατηρητηρίου (EMCDDA). Η συμφωνία πρόκειται να υπογραφεί σύντομα

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο κλήθηκε να συμμετάσχει σε μερικές συναντήσεις με πρωτοβουλία χωρών της περιοχής όπως οι συναντήσεις που οργανώθηκαν από την Κροατία και τη Σλοβενία στο Ντουμπρόβνικ και το Ζάγκρεμπ σχετικά με την συνεργασία των Βαλκανικών χωρών και πρόσφατα σε σεμινάριο για τα ναρκωτικά και την πρόληψη το οποίο διοργανώθηκε στη Σερβία-Μαυροβούνιο με την οικονομική υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Ανασυγκρότησης.

Αναμένεται να πραγματοποιηθεί μια περισσότερο επίσημη συνεργασία μεταξύ των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων και του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου στα πλαίσια του προγράμματος τεχνικής συνεργασίας το οποίο πρόκειται να εγκριθεί και να χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα CARDS. Στα πλαίσια αυτού του προγράμματος, εάν γίνει αποδεκτό, οι μελλοντικές δραστηριότητες του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου θα επικεντρωθούν σε 4 κυρίως τομείς:

1. Την οργάνωση κοινών αξιολογικών αποστολών οι οποίες θα αξιολογήσουν την ικανότητα και τους διαθέσιμους πόρους των χωρών της περιοχής για την ίδρυση ενός Εθνικού Κέντρου Παρακολούθησης και ένα Εθνικό δίκτυο πληροφόρησης για τα ναρκωτικά.
2. Την Οργάνωση Reitox Ακαδημιών για εξάσκηση και εκπαίδευση των επαγγελματιών που θ' ασχοληθούν με την ίδρυση του Εθνικού Εστιακού Σημείου και την εφαρμογή των επιδημιολογικών δεικτών του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και άλλων εργαλείων αναφοράς, συμπεριλαμβανομένης και της έκδοσης εθνικών εκθέσεων με βάση τα πρότυπα της Ε.Ε. Στις συναντήσεις αυτές η προώθηση της συνεργασίας είναι ένα από τα θέματα συζήτησης.
3. Την υποστήριξη της Οργάνωσης του συστήματος για τη συλλογή δεδομένων σε εθνικό επίπεδο. Το Παρατηρητήριο θα προσφέρει περιορισμένη τεχνική υποστήριξη σε επαγγελματίες και εμπειρογνώμονες.
4. Η απόδοση (output). Κάθε χώρα θα υποστηριχθεί κατά την προετοιμασία της πρώτης Εθνικής έκθεσης για την κατάσταση των ναρκωτικών, ακολουθώντας τις κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε., με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες. Ενδυνάμωση του συντονισμού για την μεταξύ των εθνικών εμπειρογνομόνων και των εταίρων θα ενθαρρυνθεί για την ανάλυση δεδομένων. Οι εθνικές εκθέσεις θα χρησιμοποιηθούν σαν βάση για την προετοιμασία της πρώτης Περιφερειακής Έκθεσης για την κατάσταση των Ναρκωτικών, στην ίδια μορφή όπως προετοιμάστηκαν από το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο μαζί με τις δέκα υποψήφιες χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Οι δράσεις αυτές θ' αρχίσουν να υλοποιούνται τον επόμενο χρόνο.

Επιπλέον θα υποστηριχθούν οικονομικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα προγράμματα διδυμοποίησης (twining projects). Προς στιγμήν έχει αποφασιστεί ένα πρόγραμμα διδυμοποίησης μεταξύ της Κροατίας και της Γερμανίας και ένα άλλο βρίσκεται στην τελική φάση για ν' αποφασιστεί μεταξύ της ΠΓΔΜ, της Ουγγαρίας και των Κάτω Χωρών.

Σε πρόσφατη συνάντηση στη Θεσσαλονίκη μεταξύ του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου και του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για την Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων συμφωνήθηκε ότι οι δύο Ευρωπαϊκοί οργανισμοί θα συνεργασθούν και θα ανταλλάξουν πληροφορίες για την ίδρυση Εθνικών Εστιακών Σημείων και Εθνικών Συστημάτων πληροφόρησης για τα ναρκωτικά.

Για τον επόμενο χρόνο το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο σχεδιάζει να διοργανώσει μια τεχνική σύσκεψη με τα Εθνικά Εστιακά Σημεία (τόσο της Ε.Ε. όσο και των υποψήφιων χωρών) με θέμα: «Μαθήματα από την μέχρι τώρα εμπειρία των διδυμοποιήσεων» (Lessons learned from previous twining experiences). Διδυμοποιήσεις οργανώθηκαν και υποστηρίχθηκαν οικονομικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το 2000 και καθώς τα πρόσωπα αλλάζουν υπάρχει κίνδυνος να χάσουμε τη συνέχεια και την εμπειρία η οποία είναι χρήσιμη για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση νέων διδυμοποιήσεων. Ένα επιπλέον πρόγραμμα για το οποίο γίνεται λόγος, αλλά δεν είναι προς το παρόν ένα επίσημο πρόγραμμα, αφορά τη σύνταξη εγχειριδίου με πληροφορίες και οδηγίες για τη συγκρότηση Εθνικών Κέντρων Παρακολούθησης (monitoring centers). Το πρόγραμμα αυτό πιθανόν να υλοποιηθεί σε συνεργασία με το Γραφείο του Ο.Η.Ε. για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα (UNODC) και το CICAD-OAS.

Επακολούθησαν παρεμβάσεις των συνέδρων με αφορμή τις εισηγήσεις και έγινε αναφορά σε δραστηριότητες και προτάσεις των φορέων που εκπροσωπούσαν. Ο κ. Πουλόπουλος Διευθυντής του Κέντρου Απεξάρτησης Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΘΕΑ) επεσήμανε το θέμα του μεγάλου αριθμού φυλακισμένων στις χώρες των Βαλκανίων για παραβάσεις του νόμου περί ναρκωτικών. Αυτό αποτελεί ένα σοβαρό πρόβλημα του σωφρονιστικού συστήματος. Χρειάζεται βελτίωση των στρατηγικών και των προγραμμάτων για ένταξη αυτών των ατόμων στην κοινωνία. Το ΚΕΘΕΑ έχει αναπτύξει ένα πρόγραμμα συνεργασίας με τη Βουλγαρία για την εκπαίδευση στελεχών. Το ΚΕΘΕΑ υποστηρίζει τη συνεργασία μεταξύ των φορέων που ασχολούνται με τη θεραπεία και την επανένταξη εξαρτημένων ατόμων στις χώρες των Βαλκανίων τόσο στο επίπεδο της έρευνας όσο και στην υλοποίηση καινοτόμων προγραμμάτων

που βοηθούν στην απεξάρτηση και την κοινωνική επανένταξη. Στα πλαίσια εκπαιδευτικών προγραμμάτων τα οποία υποστηρίζονται οικονομικά από την Ευρωπαϊκή Ένωση μπορούν να γίνουν ανταλλαγές με φιλοξενία στελεχών και ανταλλαγή εμπειριών. Από τις βαλκανικές χώρες δεν φαίνεται να γίνεται επαρκής χρήση αυτών των δυνατοτήτων που παρέχει η Ε.Ε. παρ' όλο που η συνεργασία σε θέματα πρόληψης μπορεί να βοηθήσει στη βελτίωση των υπηρεσιών που προσφέρονται και θα μπορούσε μελλοντικά να εξελιχθεί σε ένα Ινστιτούτο Έρευνας και Εκπαίδευσης για τις εξαρτήσεις, όπου θα βοηθούνται επαγγελματίες σε μια κοινή εκπαίδευση και στην υλοποίηση αντίστοιχων προγραμμάτων.

Η κ. Τερζίδου, Διευθύντρια του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά ανέφερε ότι το Κέντρο συμμετείχε και συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία διεύρυνσης της Ε.Ε. με χώρες της περιοχής σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο στα προγράμματα Phare. Το ΕΚΤΠΝ συμμετείχε στις επισκέψεις αξιολόγησης στη Ρουμανία, Βουλγαρία, Κύπρο και Τουρκία και ανέπτυξε διμερείς επαφές. Το ΕΚΤΠΝ στήριξε τα Εθνικά Κέντρα Παρακολούθησης στη Ρουμανία και τη Βουλγαρία. Δύο προγράμματα διδυμοποίησης υλοποιήθηκαν, ένα με την Κύπρο το οποίο έληξε το 2004 και το άλλο που άρχισε το 2004 με την Τουρκία και θα ολοκληρωθεί τον προσεχή Αύγουστο. Η κ. Τερζίδου τόνισε ότι η συνεργασία με τις χώρες της περιοχής δεν πρέπει να περιορίζεται στην παροχή τεχνογνωσίας αλλά πρέπει να χαρακτηρίζεται από την πρόθεση να μάθουμε ο ένας από τον άλλο. Το ΕΚΤΠΝ υποστηρίζει την πρόταση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου να οργανωθεί σύσκεψη για το θέμα των διδυμοποιήσεων.

Ο κ. Γιαννάκης, πρόεδρος του Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών (ΟΚΑΝΑ) ανέφερε ότι εν όψει της ένταξης και νέων Βαλκανικών χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι αναγκαία η εναρμόνιση των πολιτικών για τα ναρκωτικά στα πλαίσια της συμφωνημένης από τις χώρες μέλη στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το θέμα. Η αντιμετώπιση των ναρκωτικών σε μεγάλες γεωγραφικές περιοχές πρέπει να είναι ενιαίου χαρακτήρα, προκειμένου να έχει αποτελεσματικότητα. Προς το σκοπό αυτό ο ΟΚΑΝΑ υποστηρίζει τη μόνιμη συνεργασία με ομόλογους οργανισμούς της Αλβανίας, Βουλγαρίας, Κροατίας, ΠΓΔΜ, της Σερβίας-Μαυροβουνίου, της Βοσνίας Ερζεγοβίνης, της Τουρκίας και άλλων χωρών της περιοχής. Ο ΟΚΑΝΑ είχε και στο παρελθόν ασχοληθεί με το θέμα της ευρύτερης συνεργασίας των χωρών της περιοχής και είχε αναπτύξει σχέδια για την ίδρυση ενός Κέντρου στη Θεσσαλονίκη το οποίο θα προωθούσε την περιφερειακή συνεργασία για τη χάραξη μιας αποτελεσματικής πολιτικής για τα ναρκωτικά. Ο κ. Γιαννάκης

ανακοίνωσε με την ευκαιρία αυτής ημερίδας ότι θα εισηγηθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΚΑΝΑ την υλοποίηση πλέον αυτής της σκέψης. Από τον ΟΚΑΝΑ υπάρχει η δυνατότητα στέγασης ενός Διαβαλκανικού Συντονιστικού Κέντρου με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Ο απαιτούμενος χώρος προς εγκατάσταση και στέγαση αυτού του Κέντρου είναι ήδη διαθέσιμος (κτίριο Αναγεννήσεως, Θεσσαλονίκη) και το απαιτούμενο προσωπικό που έχει ήδη προβλεφθεί για άλλες υπηρεσίες της Θεσσαλονίκης θα μπορούσε να εξυπηρετήσει τις ανάγκες του Διαβαλκανικού Συντονιστικού Κέντρου. Ο κ. Γιαννάκης εξέφρασε την ελπίδα ότι σύντομα ο ΟΚΑΝΑ θα ανακοινώσει σχετικές αποφάσεις του Δ.Σ του για το θέμα.

Η εκπρόσωπος της Κροατίας Κα Sanja Mikulic αναφέρθηκε στις πρόσφατες εξελίξεις στην Κροατία όπου εγκρίθηκε από την κυβέρνηση η νέα στρατηγική για τα ναρκωτικά 2006-2009 και διαμορφώθηκε σχετικό σχέδιο δράσης. Η Κροατία δίνει μεγάλη σημασία στην περιφερειακή και διεθνή συνεργασία. Στο παρελθόν είχε σε δύο συσκέψεις στο Ζάγκρεμπ συμφωνηθεί η σύσταση μιας άτυπης συντονιστικής ομάδας με συμμετοχή εκπροσώπων όλων των χωρών των Βαλκανίων η οποία θα συντόνιζε δραστηριότητες στην περιοχή. Μια πρόταση προγράμματος είχε συζητηθεί τότε στην Οριζόντια Ομάδα για τα Ναρκωτικά της Ε.Ε., αλλά δεν προχώρησε η υλοποίηση. Η Κροατία είναι της άποψης ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να υποστηρίξει αυτή την προσπάθεια και με χρηματοδότηση του προγράμματος.

Ο κ. Tulevski, εκπρόσωπος της ΠΓΔΜ, ανέφερε ότι η χώρα του αντιμετωπίζει πρόβλημα όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων. Στην ΠΓΔΜ είναι αναγκαία η χάραξη στρατηγικής και η εκπόνηση προγραμμάτων σχετικά με τα ναρκωτικά και τις μειονότητες. Η κατάσταση στις φυλακές είναι ανησυχητική και έχει συνέπειες και στη διάδοση του HIV/AIDS. Επίσης η εμφάνιση ναρκωτικών όπως η κοκαΐνη και τα συνθετικά ναρκωτικά είναι μια νέα πρόκληση. Χρειάζεται επίσης να αξιολογηθούν οι μέχρι τώρα πρακτικές για να ιδούμε τι πραγματικά είναι αποτελεσματικό. Ο κ. Tulevski έχει αναλάβει, μετά τις συναντήσεις στο Ζάγκρεμπ, την προεδρία της άτυπης συντονιστικής ομάδας. Όμως χωρίς οικονομικούς πόρους δεν μπορεί να προχωρήσει αυτή η προσπάθεια. Θα πρέπει να συζητηθούν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή οι δυνατότητες οικονομικής υποστήριξης. Στο περιθώριο της ημερίδας πραγματοποιήθηκε συνάντηση με εκπροσώπους των χωρών και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συμφωνήθηκε η διοργάνωση συνάντησης το φθινόπωρο του 2006.

Σε παρέμβασή του ο κ. Κιλτίδης επεσήμανε ότι στις χώρες των Βαλκανίων μόνο με συμφωνία ειλικρινούς συνεργασίας σε επίπεδο κρατών μπορούν να επιτευχθούν ουσιαστικά αποτελέσματα. Σε διαφορετική περίπτωση αν κάποιος χαρακτηρίζεται εχθρός θα επιθυμεί το κακό σου και αν στην καλύτερη των περιπτώσεων δεν έχει συμμαχία ή σύνδεση δεν θα συνεργάζεται. Βασική επομένως προϋπόθεση για την επιτυχία της προσπάθειας συνεργασίας είναι η πολιτική βούληση και συναίνεση. Και στο επίπεδο των χωρών-μελών της Ε.Ε. δεν έχουμε φτάσει στο σημείο μιας συνεργασίας όπου να υπάρχει ευρωπαϊκός έλεγχος των υπηρεσιών δίωξης. Ο κ. Κιλτίδης είναι υποστηρικτής της ενιαίας / Ευρωπαϊκής αντιμετώπισης με ευρωπαϊκούς μηχανισμούς ελέγχου σε θέματα όπως το ξέπλυμα μαύρου χρήματος, των συνοριακών ελέγχων κλπ. Σε τελική όμως ανάλυση για να υπάρξει αποτέλεσμα των δικαστικών και των διωκτικών αρχών γενικότερα θα πρέπει να υπάρξει αποτέλεσμα στη θεραπεία. Ένα ολοκληρωμένο θεραπευτικό πρόγραμμα για το οποίο με ειλικρίνεια και συνέπεια οι ηγέτες των κρατών της Ευρώπης θα πρέπει να διαθέσουν αντίστοιχα κονδύλια, μπορεί να μας οδηγήσει σε μια λύση για τη ζήτηση ναρκωτικών. Δεν χρειάζεται χαλάρωση των νόμων στον αγώνα κατά των ναρκωτικών γιατί αυτό σηματοδοτεί μια παθητική διάσταση και συμβιβασμό με ζωή με ναρκωτικά. Αντίθετα είναι αναγκαίο να υποστηριχθεί ένα ολοκληρωμένο θεραπευτικό πρόγραμμα το οποίο θα έχει σαν συνέπεια την ελαχιστοποίηση της ανάγκης περαιτέρω εξόδων για καταστολή.

Ο εκπρόσωπος της Ιταλίας, κ. Mastrogregori, αναφέρθηκε στη συνεργασία της χώρας του με τις χώρες των Βαλκανίων. Τόνισε ότι η Ιταλία ήταν παρούσα στις συσκέψεις του Ντουμπρόβνικ και του Ζάγκρεμπ και ότι έχει προγράμματα συνεργασίας με διάφορες χώρες της περιοχής στα πλαίσια των προγραμμάτων Phare, Meda και Cards. Ο κ. Mastrogregori εξέφρασε την υποστήριξη του για τα προγράμματα ανάπτυξης ικανοτήτων (capacity building) τα οποία θεωρεί το πρώτο αναγκαίο βήμα για τη δημιουργία προϋποθέσεων για αποτελεσματική πολιτική για τα ναρκωτικά. Σε ερωτήσεις στους εισηγητές ζήτησε εξηγήσεις για το προτεινόμενο μοντέλο αστυνομικής συνεργασίας και τον τρόπο στήριξης των εστιακών σημείων. Θέματα που και η Ιταλία θεωρεί σημαντικά για τις μελλοντικές δραστηριότητες στην περιοχή είναι η διακίνηση πρόδρομων ουσιών και η κατάσταση των τοξικοεξαρτημένων ατόμων στις φυλακές. Για τους τοξικοεξαρτημένους στις φυλακές η Ιταλία διαθέτει συγκεκριμένη εμπειρία την οποία ευχαρίστως θα θέσει στη διάθεση ενδιαφερομένων χωρών.

Η εκπρόσωπος των τελωνείων, κ. Ματσούκα, παρατήρησε ότι το θέμα των πρόδρομων ουσιών είναι διαφορετικό από το πρόβλημα των

ναρκωτικών. Γι' αυτό οι πληροφορίες που θα πρέπει να λάβουν οι διωκτικές αρχές για τις πρόδρομες ουσίες είναι διαφορετικές από απ' αυτές για τα ναρκωτικά. Οι πρόδρομες ουσίες αποτελούν νόμιμο εμπόριο από το οποίο το 1% εκτρέπεται για χρήση παραγωγής ναρκωτικών ουσιών. Δεν είναι εύκολος ο εντοπισμός αυτού του 1% του νόμιμου εμπορίου που εκτρέπεται. Επιπλέον σήμερα με την προχωρημένη τεχνολογία ιδίως μέσω του διαδικτύου (Internet) είναι δυνατή η αγορά και η παρασκευή ναρκωτικών.

Τα τελωνεία έχουν δημιουργήσει ένα μνημόνιο συνεργασίας με τη χημική βιομηχανία για τον έλεγχο της εκτροπής πρόδρομων ουσιών. Και όπως γνωρίζουμε χωρίς χημικές ουσίες δεν υπάρχουν ναρκωτικά (No chemicals no drugs). Η χημική βιομηχανία διαθέτει τεχνογνωσία και πληροφορίες οι οποίες είναι χρήσιμες για την καταπολέμηση των πρόδρομων ουσιών.

Στην περιοχή των Βαλκανίων έχει δημιουργηθεί στα πλαίσια του SECI ομάδα δράσης για την ασφάλεια των εμπορευματοκιβωτίων. Η ομάδα φέρει το όνομα «ασφαλής κιβωτός» (secure ark). Έχει ευρύ φάσμα δράσης, δεν περιορίζεται στις πρόδρομες ουσίες αλλά επεκτείνεται σε όλες τις μορφές του οργανωμένου εγκλήματος οι οποίες σχετίζονται με παράνομη διακίνηση προϊόντων (διακίνηση τσιγάρων, πυρηνικών ή ραδιενεργών ουσιών κλπ.). Στις 29 και 30 Ιουνίου πρόκειται να γίνει στην Αθήνα άσκηση για την ασφάλεια των εμπορευματοκιβωτίων. Η τελωνειακή υπηρεσία έχει εντοπίσει πολλά προβλήματα και έχει προχωρήσει σε αναδιοργάνωση των περιφερειακών υπηρεσιών της δημιουργώντας τμήματα δίωξης (τμήματα παραποιημένων προϊόντων και δίωξης) σε όλα τα μεγάλα τελωνεία.

Η κ. Ζορμπαλά, εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Διεθνούς Συνεργασίας του Υπουργείου Εξωτερικών, ανέφερε ότι η υπηρεσία της στα πλαίσια του προγράμματος Hellenic Aid υποστηρίζει στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης προγράμματα που σχετίζονται με το οργανωμένο έγκλημα και έχει ειδικό πρόγραμμα για τη διακίνηση ανθρώπων. Η ΥΔΑΣ υποστηρίζει πρωτοβουλίες Περιφερειακής συνεργασίας και χρηματοδοτεί προγράμματα μη κυβερνητικών οργανώσεων. Πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών μπορούν να χρηματοδοτηθούν αφού υποβληθούν σχετικές αιτήσεις. Στον τομέα των ναρκωτικών μπορούν να υποστηριχθούν συνεργασίες μεταξύ εισαγγελέων, αστυνομικών αρχών και προγράμματα για την καταπολέμηση του HIV/AIDS.

Ο κ. Μπούρχας, Διευθυντής του τμήματος δίωξης ναρκωτικών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, ανέφερε ότι η Ελληνική αστυνομία έχει

εκτεταμένο δίκτυο αστυνομικών συνδέσμων και η συνεργασία της με τις χώρες της περιοχής έχει αναπτυχθεί σε ικανοποιητικό βαθμό. Περιθώρια βελτίωσης υπάρχουν βέβαια πάντα. Ο κ. Μπούρχας τόνισε ότι η ταχεία αξιοποίηση των πληροφοριών είναι ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία στη διεθνή συνεργασία για την αποκάλυψη ενός εγκλήματος. Η πολυπλοκότητα όμως των περιστατικών δυσκολεύει την εφαρμογή. Παράδειγμα που δείχνει τις δυσκολίες είναι η σύλληψη διακινητού ναρκωτικών στη Ρουμανία, ενώ ο έμπορος βρίσκεται στην Αθήνα, ο διακινητής στη Ρουμανία συνδέεται με μια κοπέλα η οποία βρίσκεται στην Αλβανία και παράλληλα κατηγορείται στη Σερβία για ξέπλυμα μαύρου χρήματος. Επισημάνθηκε ότι η ταχεία αξιοποίηση πληροφοριών δυσκολεύεται και επειδή το SECI δεν διαθέτει βάση δεδομένων με αποτέλεσμα να μη μπορεί να επεξεργαστεί τις διάφορες πληροφορίες. Είναι μια έλλειψη στην οποία θα πρέπει να δοθεί λύση.

Ο κ. Agalliu, εκπρόσωπος της Αλβανίας, είπε ότι η χώρα του δίνει προτεραιότητα στη καταπολέμηση της διακίνησης ναρκωτικών. Η παραγωγή κάνναβης στην Αλβανία έχει μειωθεί σημαντικά. Το νομοθετικό πλαίσιο προσαρμόζεται όλο και περισσότερο στα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Αλβανία έγινε συσταθεί Εθνική συντονιστική Επιτροπή για τα ναρκωτικά και η συνεργασία με τις όμορες χώρες έχει συμφωνηθεί σε διμερείς συμβάσεις. Αστυνομικοί σύνδεσμοι για ανταλλαγή πληροφοριών βρίσκονται στις διάφορες χώρες. Ο κ. Agalliu αναφέρθηκε ιδιαίτερα στη συνεργασία με την Ιταλία και την Ελλάδα. Με την Ιταλία έχουν γίνει πολλές κοινές επιχειρήσεις κάτι που βρίσκεται σε εξέλιξη και με την Ελλάδα.

Ο κ. Pavel Abraham, εκπρόσωπος της Ρουμανίας, ενημέρωσε για τις δραστηριότητες της Ρουμανίας στον τομέα των ναρκωτικών. Από τη σύσταση του φορέα για την καταπολέμηση των ναρκωτικών τον Δεκέμβριο του 2002 υπάρχει μια θετική εξέλιξη. Το 2005 έγινε μια επισκόπηση των δραστηριοτήτων του φορέα όπως γνωματεύσεις προς το υπουργείο υγείας, στο υπουργείο εργασίας και κοινωνικής προστασίας, στο υπουργείο δημόσιας τάξης και στο υπουργείο εσωτερικών, ολοκλήρωση του συστήματος για την παροχή βοήθειας σε τοξικοεξαρτημένα άτομα, προώθηση του συντονισμού στο όργανο όπου συμμετέχουν όλες οι αρμόδιες υπηρεσίες που εμπλέκονται στο θέμα. Η συνεργασία σε αστυνομικά και τελωνειακά θέματα με συγκεκριμένες εκπαιδευτικές δράσεις διεξάγεται σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο του Ιασίου και την αστυνομική ακαδημία για την καταπολέμηση των ναρκωτικών. Για το 2006 καταρτίστηκε πρόγραμμα το οποίο αναφέρεται στην πρόληψη, θεραπεία και στις ενέργειες καταπολέμησης της

διακίνησης ναρκωτικών. Η τελευταία δημοσίευση είναι η έκθεση αξιολόγησης των δεδομένων και των δράσεων του 2005.

Σε σύντομη παρέμβαση ο εκπρόσωπος της Βουλγαρίας, κ. Staniflav Bezonski, αναφέρθηκε στις εξελίξεις στη χώρα του και υπογράμμισε την ανάγκη συνεργασίας όπως ανέφεραν και άλλοι ομιλητές. Ο κ. Molnar Balaz, εκπρόσωπος της Ουγγαρίας, αναφέρθηκε σε πρόγραμμα που η χώρα του εφαρμόζει στην ΠΓΔΜ. Η κ. Emira Fisekovic, εκπρόσωπος της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, δήλωσε ότι παρακολουθεί την ημερίδα ως παρατηρητής.

Ο κ. Κων/νος Μπάλλας Εθνικός συντονιστής για τα ναρκωτικά μετέφερε χαιρετισμό του κ. Δημ. Αβραμόπουλου Υπουργού Υγείας ο οποίος δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη διακρατική και τη διεθνή συνεργασία. Ο κ. Μπάλλας ανακοίνωσε ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει σε εξέλιξη πρωτοβουλία για τη δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου για τα Ναρκωτικά και το Οργανωμένο Έγκλημα στη Θεσσαλονίκη, αλλά επειδή βρίσκεται σε εξέλιξη- βεβαίως αυτό θα γίνει και σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο- ζητούμε να τεθεί υπό την αιγίδα του Γραφείου του Ο.Η.Ε. για τα ναρκωτικά και το Έγκλημα και ελπίζουμε ότι τελικά θα υπάρχει ένα μνημόνιο κατανόησης. Τελευταία ο κ. Μπάλλας είχε μια εξαιρετικά αποδοτική συνάντηση στη Βιέννη με τον κ. Antonio Maria Costa. Ο κ. Costa πρόκειται να έρθει προσεχώς στην Αθήνα εάν υπάρξει σε γενικές γραμμές συμφωνία για αυτή την πρωτοβουλία. Ο Υπουργός υγείας κ. Αβραμόπουλος θεωρεί αυτή την πρωτοβουλία σημαντική και υπάρχουν θετικές ενδείξεις για ένα καλό αποτέλεσμα.

Στο τελευταίο μέρος της ημερίδας οι εισηγητές απάντησαν σε ερωτήσεις των συνέδρων και επεσήμαναν τα κατά την γνώμη τους σημαντικότερα σημεία τα όποια χρήζουν περαιτέρω προσοχής.

Ο συντονιστής της ημερίδας ευχαρίστησε τους συνέδρους για τη συμβολή τους στις εργασίες, τις πληροφορίες που έδωσαν και τις προτάσεις που έκαναν για συνεργασία και συγκεκριμένες δραστηριότητες στην περιοχή των Βαλκανίων για μια αποτελεσματική πολιτική για τα ναρκωτικά. Ευχαρίστησε επίσης τους συνεργάτες του Ιδρύματος για τη συμβολή τους στην άρτια οργάνωση της ημερίδας και το Υπουργείο εξωτερικών για την ενεργό συμμετοχή στις εργασίες και για την προθυμία να θέσει την ημερίδα υπό την αιγίδα του.

Διαπιστώσεις / Συμπεράσματα

1.

Στην περιοχή των Βαλκανίων αναπτύσσονται πρωτοβουλίες συνεργασίας μεταξύ των χωρών και μεταξύ εξειδικευμένων φορέων για την αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος και της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών. Υπάρχουν όμως κενά στο θέμα του συντονισμού. Η αποσπασματικότητα των δράσεων αποτελεί πρόβλημα το οποίο πρέπει να αντιμετωπισθεί άμεσα με δομές οι οποίες θα εγγυώνται τη συνέχεια και τη διαρκή αξιολόγηση των προγραμμάτων και δράσεων. Προς τούτο προτείνεται να υποστηριχθεί από τις χώρες των Βαλκανίων, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Γραφείο του Ο.Η.Ε. για τα ναρκωτικά και το Έγκλημα η συντονιστική ομάδα για το θέμα των ναρκωτικών (Informal Coordination Group /ICG) με στόχο την υλοποίηση πρωτοβουλιών περιφερειακής συνεργασίας. Προς τούτο χρειάζεται πολιτική δέσμευση των χωρών των Βαλκανίων να εντάξουν το θέμα των ναρκωτικών στις προτεραιότητές τους. Η Σύνοδος της Διαδικασίας Συνεργασίας των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης θα πρέπει να εξετάσει τις δυνατότητες θετικής απάντησης αυτού του αιτήματος.

2.

Η ισόρροπη προσέγγιση μεταξύ της μείωσης της ζήτησης και της προσφοράς ναρκωτικών υπογραμμίστηκε ότι θα πρέπει να τηρηθεί σαν βασική αρχή για την ανάπτυξη προγραμμάτων και συγκεκριμένων δράσεων. Η χρήση ναρκωτικών στις χώρες των Βαλκανίων και οι σοβαρές επιπτώσεις της στην υγεία των χρηστών και τα κοινωνικά προβλήματα που προκύπτουν από την εξάρτηση, οφείλουν να τύχουν της ίδιας προσοχής με την καταστολή και τη δίωξη. Σύεδροι υποστήριξαν την άποψη ότι ουσιαστικά για να υπάρξει αποτελεσματικότητα των δικαστικών και των διωκτικών αρχών θα πρέπει να υπάρξει αποτελεσματικότητα στη θεραπεία. Ένα ολοκληρωμένο θεραπευτικό πρόγραμμα για το οποίο με ειλικρίνεια και συνέπεια οι ηγέτες των κρατών της Ευρώπης θα πρέπει να διαθέσουν αντίστοιχα κονδύλια, μπορεί να μας οδηγήσει σε μια λύση για τη ζήτηση ναρκωτικών. Ένα ολοκληρωμένο θεραπευτικό πρόγραμμα θα έχει σαν συνέπεια την ελαχιστοποίηση της ανάγκης περαιτέρω εξόδων για την καταστολή. Οι φορείς που εργάζονται για την πρόληψη και τη θεραπεία εξαρτημένων από ναρκωτικά ατόμων, πρέπει να υποστηριχθούν και να διευρυνθούν. Η ανταλλαγή εμπειριών ως προς τις μεθόδους για αποτελεσματική πρόληψη και θεραπεία, τόσο κρατικών φορέων όσο και φορέων της κοινωνίας των πολιτών, πρέπει να προωθηθεί μέσω σεμιναρίων, ανταλλαγών θεραπευτικού προσωπικού και επισκέψεων σε μονάδες θεραπείας και μείωσης της βλάβης.

3.

Η διασυνοριακή αστυνομική συνεργασία πρέπει να ενισχυθεί στον τομέα των επιχειρησιακών δράσεων. Η διαπίστωση ότι το Κέντρο SECI στο Βουκουρέστι δεν διαθέτει βάση δεδομένων πράγμα το οποίο δυσκολεύει την ταχεία αξιοποίηση πληροφοριών, είναι ένα κενό το οποίο θα πρέπει να διευθετηθεί άμεσα. Η προοπτική συμφωνίας μεταξύ SECI και Europol όπως προτάθηκε στην ημερίδα θα πρέπει να υλοποιηθεί στο άμεσο μέλλον.

4.

Η σχεδιαζόμενη σύναψη σύμβασης αστυνομικής συνεργασίας στο πρότυπο της συμφωνίας Σένγκεν, η οποία πρόκειται να συζητηθεί στην Υπουργική Διάσκεψη στη Βιέννη (4-5 Μαΐου 2006) θ' αποτελέσει σημαντικό βήμα για την προώθηση της συνεργασίας των διοικητικών αρχών στην περιοχή των Βαλκανίων.

5.

Η εκτροπή χημικών πρόδρομων ουσιών για την παραγωγή ηρωίνης στο Αφγανιστάν αποτελεί πρόκληση για τις χώρες της Ε.Ε. Η διαπίστωση ότι η πληροφόρηση (intelligence) για τον τρόπο κατά τον οποίο οι πρόδρομες ουσίες βρίσκουν το δρόμο προς το Αφγανιστάν είναι ελλιπής, δείχνει ότι δεν δίδεται η ανάλογη προσοχή και προτεραιότητα σ' αυτό το θέμα και ότι η προσέγγιση της παραγωγής ηρωίνης στο Αφγανιστάν είναι μονομερής. Στην ημερίδα τονίστηκε ότι η παραγωγή ηρωίνης στο Αφγανιστάν είναι κοινή ευθύνη (shared responsibility) του Αφγανιστάν και των χωρών που προμηθεύουν το Αφγανιστάν με πρόδρομες ουσίες. Το γεγονός ότι ένα σημαντικό μέρος της εκτροπής των πρόδρομων ουσιών λαμβάνει χώρα στην περιοχή των Βαλκανίων δημιουργεί πρόσθετες ευθύνες στις εμπλεκόμενες χώρες. Θα πρέπει να εξετασθεί σοβαρά η πολιτική της Ε.Ε. σ' αυτό το σημείο και να επικεντρωθεί η προσοχή της και στον τομέα της καταπολέμησης της εκτροπής προδρόμων ουσιών. Στήριξη των πρωτοβουλιών των τελωνειακών αρχών σε συνεργασία με το Κέντρο SECI τόσο για την καταπολέμηση της εκτροπής πρόδρομων ουσιών όσο και την ασφάλεια εμπορευματοκιβωτίων είναι αναγκαία.

6.

Οι σύνεδροι πληροφορήθηκαν με ενδιαφέρον το σχέδιο το Γραφείου του Ο.Η.Ε. για τα Ναρκωτικά και του Έγκλημα να αναλάβει τη διεξαγωγή μελέτης με θέμα «Έγκλημα και Σταθερότητα στα Βαλκάνια και τις προσβαλλόμενες χώρες» (Crime and Stability in the Balkans and affected

countries). Ο συνδυασμός της αναλυτικής μελέτης με την εκπόνηση σχεδίου δράσης για την περιοχή καθιστά την εν λόγω μελέτη άκρως ενδιαφέρουσα.

7.

Η μελλοντική συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κέντρου Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας (EMCDDA) και των χωρών των Βαλκανίων θα συμβάλλει ουσιαστικά στην οικοδόμηση σταθερών δομών για την παρακολούθηση και συλλογή δεδομένων για το φαινόμενο των ναρκωτικών στην περιοχή. Η συνεργασία μπορεί να είναι αποτελεσματική μόνο όταν υπάρχει ισχυρή πολιτική και οικονομική στήριξη από τις Βαλκανικές χώρες για την ίδρυση των δικών τους Εθνικών Εστιακών Σημείων. Η ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των Μελών Χωρών, και των Υποψηφίων Χωρών για τα μαθήματα από τις πρωτοβουλίες διδυμοποιήσεων καθώς και η πιθανή έκδοση εγχειριδίου με πληροφορίες και οδηγίες για τη συγκρότηση Εθνικών Κέντρων Παρακολούθησης (monitoring centers) αποτελούν θετικές δραστηριότητες που συμβάλλουν στη βελτίωση των υπηρεσιών παρακολούθησης και συλλογής δεδομένων.

8.

Η κατάσταση τοξικοεξαρτημένων ατόμων στις φυλακές σε χώρες των Βαλκανίων αποτελεί πρόβλημα το οποίο πρέπει να αντιμετωπισθεί άμεσα. Μεγάλος αριθμός ατόμων είναι φυλακισμένοι για παραβάσεις του νόμου περί ναρκωτικών. Αυτό αποτελεί ένα σοβαρό πρόβλημα του σωφρονιστικού συστήματος. Χρειάζεται βελτίωση των στρατηγικών και των προγραμμάτων για ένταξη αυτών των ατόμων στην κοινωνία.

9.

Το σχέδιο για την ίδρυση Περιφερειακού Κέντρου για τα Ναρκωτικά και το Οργανωμένο Έγκλημα στη Θεσσαλονίκη το οποίο υποστηρίζεται από το Υπουργείο Υγείας και τον ΟΚΑΝΑ θα πρέπει να τύχει της συμπαράστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου καθώς και του Γραφείου του Ο.Η.Ε. για τα Ναρκωτικά και το Έγκλημα. Η συνεργασία των χωρών των Βαλκανίων με το εν λόγω Κέντρο θα προωθήσει την προσπάθεια κοινής και αποτελεσματικής αντιμετώπισης του φαινομένου των ναρκωτικών στην περιοχή.

10.

Το «Σύμφωνο των Παρισίων» θα πρέπει να συμπεριλάβει και τις Βαλκανικές χώρες στις δραστηριότητες των προσεχών ετών. Η προσεχής Σύνοδος των Υπουργών Εξωτερικών στη Μόσχα (Ιούνιος 2006) θα πρέπει να δώσει την ανάλογη προσοχή στην περιοχή των Βαλκανίων η

οποία αποτελεί την κύρια οδό εισόδου ηρωίνης προς τις χώρες της Κεντρικής και Δυτικής Ευρώπης.

ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ:

1. Κύριος Pavel Abraham

Πρόεδρος
Εθνική Υπηρεσία κατά των Ναρκωτικών
Υπουργείο Διοίκησης και Εσωτερικών Ρουμανίας

2. Κύριος Agrón Agalliu

Αξιωματικός Σύνδεσμος Αστυνομίας
Πρεσβεία Αλβανίας στην Αθήνα

3. Κύριος Αθανάσιος Αποστόλου

Σύμβουλος Πολιτικής για τα Ναρκωτικά
Πρώην Βουλευτής του Ολλανδικού Κοινοβουλίου

4. Πρέσβης κ. Φραγκίσκος Βέρρος

Διευθυντής
Δ1 Διεύθυνση ΟΗΕ & Διεθνών Ειδικευμένων Οργανισμών
Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών

5. Κύριος Staniflav Bezonki

Σύμβουλος Πρεσβείας
Πρεσβεία Βουλγαρίας στην Αθήνα

6. Κύριος Hervé Bougé

Αντιπρόσωπος της Γενικής Διεύθυνσης για τη Διεύρυνση της
Ευρωπαϊκής Επιτροπής
Δυτικά Βαλκάνια
Θέματα Πολιτικής και Ασφάλειας

7. Κύριος Χρήστος Γιαννάκης

Πρόεδρος
Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών (OKANA)

8. Πρέσβης κα Ελένη Ζορμπαλά

Αναπλ. Γενική Διευθύντρια
Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ)

9. Κυρία Emira Fiseković

Π Secretary

Πρεσβεία Βοσνίας & Ερζεγοβίνης στην Αθήνα

10.Κύριος Bernard Frahi

Προϊστάμενος

Τομέας Αναπτυξιακής Συνεργασίας

Εκτελεστικό Τμήμα

Γραφείο του Ο.Η.Ε κατά των Ναρκωτικών και του Εγκλήματος

11.Κύριος Alexis Goosdeel

Επικεφαλής

Τμήμα «Reitox και Διεθνούς Συνεργασίας»

Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο για τα Ναρκωτικά (EMCDA)

12.Κύριος Martin Jelsma

Συντονιστής

Πρόγραμμα Ναρκωτικά και Δημοκρατία

Transnational Institute (TNI)

13.Κυρία Bernardica Juretic

Διευθύντρια

Γραφείο Καταπολέμησης Ναρκωτικών

Κυβέρνηση της Κροατίας

14.Κύριος Κωνσταντίνος Κιλτίδης

Πρόεδρος της Διακομματικής Επιτροπής Ναρκωτικών της Βουλής

15.Κύριος Χαράλαμπος Κοντονής

Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Διαδικασία Συνεργασίας Χωρών Νοτιοανατολικής Ευρώπης (SEECF)

Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών

16.Κύριος Νικόλαος Κρίκος

Σύμβουλος Πρεσβείας

Πρεσβεία Ελλάδας στη Βιέννη

17.Κυρία Μένη Μαλλιώρα

Επίκουρη Καθηγήτρια Ψυχιατρικής

Αντιπρόεδρος, Ευρωπαϊκό Κέντρο για τον Έλεγχο και την Πρόληψη των Νόσων

Πρώην Ευρωβουλευτής ΠΑΣΟΚ

18.Colonel Alessandro Mastrogregori

Εθνική Διεύθυνση για την Πολιτική κατά των Ναρκωτικών της Ιταλίας
Τμήμα ΕΕ και Διεθνών Σχέσεων

19.Κυρία Αγγελική Ματσούκα

Προϊστάμενη
Β' Τμήμα Δίωξης Ναρκωτικών και Όπλων
33^η Διεύθυνση Ελέγχου Τελωνείων
Ελληνικό Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

20.Κυρία Sanja Mikulic

Ειδικός
Γραφείο Καταπολέμησης Ναρκωτικών
Κυβέρνηση της Κροατίας

21.Κύριος Balázs Molnár

Διευθυντής Υπηρεσίας
Διεύθυνση Στρατηγικών Σχέσεων για Θέματα Ναρκωτικών
Υπουργείο Νεότητας, Οικογένειας, Κοινωνικών Σχέσεων και Ίσων
Ευκαιριών της Ουγγαρίας

22.Κύριος Κωνσταντίνος Μπάλλας

Εθνικός Συντονιστής για Ναρκωτικά
Ελληνικό Υπουργείο Υγείας

23.Κυρία Στέλλα Μπεζιρτζόγλου

Σύμβουλος Πρεσβείας
Δ1 Διεύθυνση ΟΗΕ & Διεθνών Ειδικευμένων Οργανισμών
Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών

24.Κύριος Γεώργιος Μπούρχας

Εκπρόσωπος Αρχηγού Ελληνικής Αστυνομίας
Προϊστάμενος Διεύθυνσης Ναρκωτικών
Υπουργείο Δημόσιας Τάξης

25.Κύριος Alexandru Opaschi

Ακόλουθος Εσωτερικών Σχέσεων
Πρεσβεία Ρουμανίας στην Αθήνα

26.Κύριος Γεώργιος Παπαδόπουλος

Προϊστάμενος
Τμήμα Διώξεως Ναρκωτικών της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠΕ)
Αττικής

Ελληνικό Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

27.Δρ. Χαράλαμπος Πουλόπουλος

Διευθυντής, Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α)
Αντιπρόεδρος Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Θεραπευτικών Κοινοτήτων
(Ε.Φ.Τ.Σ.)

28.Κυρία Μανίνα Τερζίδου

Διευθύντρια
Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά και
την Τοξικομανία (ΕΚΤΕΠΝ)

29.Dr Ivan G. Tulevski

Πρόεδρος
Inter-ministerial State Commission for Combating the Illicit Drug
Production and Trade and Drug Abuse
Κυβέρνηση της ΠΓΔΜ (FYROM)

30.Δρ Δημήτρης Χαλκιώτης

Διευθυντής
Ίδρυμα Ανδρέα Παπανδρέου

31.Πρέσβης Κύριος Μιχαήλ Χρηστίδης

Διευθυντής
Α3 Διεύθυνση Χωρών Νότιο-Ανατολικής Ευρώπης
Ελληνικό Υπουργείο Εξωτερικών